

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 11. An est usurarium imponere ratione mutui aliquod onus seu obligationem novam ultra novam ultra fortis solutionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

Q. 10. An licet tutoribus auctarium exigere pro pecuniis pupillorum mutuatis, eò quòd per leges cogantur eorum bona integra reddere, & simul ex eis lucrum facere in commodum eorumdem sub pœna compensationis?

Resp. Neg. Quia cùm usura sit intrinsecè mala, & à Deo absolutè, ac indistinctè prohibita, nullam ob causam potest esse licita. Ita Conc. Mediol. 1. Et Clerus Gallican. supra laudat. Constat etiam ex cap. 4. de usur. ubi Alex. III. ait: Cùm usurarum crimen utriusque testamenti pagina detestetur, super hoc dispensationem aliquam posse fieri non videmus; quia cùm scriptura sacra prohibeat pro alterius vitâ mentiri; multò magis prohibendus est quis, ne etiam pro redimenda vitâ captivi, usurarum crimine involvatur. Porro tutores nihil periclitantur, si ex consilio consanguineorum pupilli, & iudicis auctoritate has pecunias impendant, aut fundi frugiferi emptione, aut in contractu censûs, vel societatis.

Q. 11. An est usurarium imponere ratione mutui aliquod onus, seu obligationem novam ultra sortis solutionem?

Resp. Affir. Est communis. Quia qualibet obligatio ultra sortem reddendam imposita ex pacto est onus pretio æstimabile, cùm privet liber-

libertate, quam alter aliàs haberet, & aliquod incommodum per se pariat: ideòque est iniustum nam per sortem reddendam compensatur ad æqualitatem id totum, quod mutuans dedit. Ergo id, quod amplius exigitur, seu imponitur, iniuste exigitur, & imponitur ratione mutui, quòd est essentialiter gratuitum. Enim verò, ut ait Lessius, ex vi mutui præcisè non licet obligare nisi ad æquale: at fors est æqualis rei mutuatae, & redditio sortis est æqualis actui mutuationis. Ergo ex vi hujus contractus non licet obligare ad aliud, quàm ad redditionem sortis. Quare usura est, si ea lege mutuum des, ut alter etiam aliquid iusto pretio tibi vendat, vel à te emat: ut tibi in posterum remutuet, in tuo molendino molat, domum tuam conducat, vel suam locet: ut partem mutui in mercibus, quibus non indiget, recipiat; ut reddat aliam rem diversæ speciei, v. g. frumentum pro pecunia: ut agrum tuum etiam iusto pretio colat, ut tibi, vel aliis Beneficium Ecclesiasticum, vel Officium conferat, ut commendet te alteri: ut præstet aliquod munus vel à lingua, vel à manu, vel ab obsequio: ut non solvat ante certum tempus, nisi aliàs damnum timeretur ex mutuo; nam onerosum est non posse se debito liberare prohibito: imò ut præstet id, ad quod tenetur ex charitate, quia tunc ei imponitur nova obligatio nempe justitiæ, ratione cuius teneretur de damno secuto.

Licet

Licet tamen mutuum dare ea lege, ut alter tibi solvat summam aliunde tibi ex Justitia debitam, vel ut desistat à vexatione injusta: quia hoc non est lucrum, sed debitum jam ex Justitia; nec imponitur ei obligatio nova, ad quam antea non teneretur: lucrum enim dicitur, cum quis acquirit, id quòd aliàs ad se ex Justitia non pertinebat. Item licet exigere pignus, vel hypothecam pro securitate mutui; nam hæc affecluratio debita est.

Q. 12. Nunquàmne licet in mutuo auctarium exigere?

Resp. I. Duo sunt tituli extrinseci mutuo, ob quos licet aliquid ultra sortem exigere, qui comprehenduntur nomine interesse, l. un. cod. de sentent.

1. Est damnum emergens, cum quis in bonis jam acquisitis jacturam patitur, quia mutuatur: ut si pecuniam refectioni ædium, vel solutioni debitorum destinatam mutues alteri hanc petenti: unde fit, ut ædes tuæ deteriores fiant, aut corruant; vel si ipse sub usura cogaris pecuniam accipere ad debita solvenda. *Ita communis.* quia quilibet habet jus vitandi damnum; & nemo tenetur cum damno proprio beneficium alteri præstare, nisi is sit in necessitate, cui teneamur cum tali damno subvenire.

2. Est lucrum cessans, cum nempe mutuans ob mutuum privatur lucro justo, quòd certo
vel